

»Mnogi žele znati tko sam ja sada, u ovo vrijeme, kad pišem svoje ispovijesti. Jedni me poznaju, drugi ne poznaju; neki su čuli nešto od mene ili o meni, ali njihovo uho ne sluša kucaja moga srca, u kojemu sam ja onakav, kakav sam doista.« (X, 3). Uz to istiže smisao svog djela: »Ne činim to riječima ni glasom tjelesnim, nego riječima duše i šapatom misli.« X, 2) Taj intimni izraz je snažno odjeknuo u budućnost, a njegove smjernice su odasle kroz čitav srednji vijek. Zato se Augustin, uzdiže na temeljima nove kulture i civilizacije jasnoćom i širinom živo djeluje i svrstava se u velikane duha, što su se tokom povijesti uzdigli kao stupovi opće čovječanske kulture, kao intelektualci, koji su nadživjeli stoljeća. U tom smislu i Augustinove »Ispovijedi«, po opsegu malo djelo, postaje velika literatura, na kojoj su se mnogi nadahnjivali i crpili ideje za svoja umjetnička ostvarenja, te u sutonu jedne epohe djeluje kao svjetla zraka, koja je svoj sjaj sačuvala do naših dana.

FERDINAND HABERL*

Papinski Institut za crkvenu glazbu u Regensburgu

Škola za crkvenu glazbu u Regensburgu nastala je kao rezultat rada njemačkog Cecilijanskog pokreta i njegova osnivača Franza Xavera Witta (1834—1888). Već drugi dan nakon svog opstanka, 2. rujna 1868, Cecilijansko društvo donijelo je konstruktivnu rezoluciju o reformi crkvene glazbe u Njemačkoj, u kojoj je, između ostalog, pisalo da treba »osnovati odgovarajuću školu za katoličku crkvenu glazbu. Mi izjavljujemo da je to časna dužnost katoličke Njemačke...« (1).

Prigodom 5. Generalne skupštine Cecilijanskog društva u Regensburgu 4. kolovoza 1874. izvjestio je Franz Xaver Haberl prisutne o školi za crkvenu glazbu koja se trebala osnovati. Prikazao je razlog otvaranja škole, te financijski i nastavni plan (2).

Prva godina nastave trajala je od 1. studenog 1874. do 1. srpnja 1875. Obučavali su: Georg Jakob (estetiku, liturgiku, povijest crkvene glazbe), Franz Xaver Haberl (Grgurovski koral, sviranje partitura, transpoziciju, vođenje zbora, crkvenu glazbenu literaturu, tvorbu glasova i pjevanje), Michael Haller (kontrapunkt), Joseph Lanisch (harmoniju, orguljanje i improvizaciju). (3)

Prvobitni jednogodišnji tečaj produžio se kasnije na dvije godine. Direktor dr Karlo Thiel postigao je državno priznanje ispita zrelosti Škole za crkvenu glazbu u Regensburgu. Ugled i polet ove škole porastao je osobito time što je 1959. god. pridružena Papinskom Institutu za crkvenu glazbu u Rimu. Bavarsko ministarstvo za nastavu i bogoštovlje izdalo je 1964. odredbu o stručnom ispitu za učitelje crkvene glazbe na osnovnim i realnim školama. Ispit zrelosti Škole za crkvenu glazbu u Regensburgu priznat je kao javna stručna kvalifikacija. Time je prokrčen put za širi djelokrug crkvene glazbe pomoću glazbenog odgoja, koji počinje već od prvih razreda osnovne škole. Kao što su u prijašnjim godinama sve do prvog svjetskog rata učitelji osnovnih škola bili voditelji crkvenog pjevanja, tako će prema novom uređenju Ministarstva bogoštovlja u Münchenu kvalificirani učitelji moći opet preuzeti dužnost poučavateljstva u crkvenoj glazbi i pjevanju. 1967. Bavarsko je ministarstvo izjavilo da maturalne svjedodžbe Škole za crkvenu glazbu u Regensburgu imaju istu vrijednost kao i svjedodžbe Konzervatorija. Sadašnji nastavni plan određuje dvogodišnji, odnosno trogodišnji studij, tj. pripravnici, niži i viši tečaj. Na kraju studija po-

Literatura:

»Ispovijesti sv. Augustina« — Zagreb 1930. Preveo i predgovor napisao dr. Andrija Živković
Platon: »Država — Državnik« — Zagreb 1942. Izd. Matice hrvatske, preveo M. Kuzmić, bilješke Z. Gašparović

Josip Andreis: »Povijest glazbe« — Zagreb 1942.
Josip Andreis: »Hisotrija muzike« — Zagreb 1951. I sv.

»Crkveni himni« — Zagreb 1935. Preveo i predgovor napisao Milan Pavelić

P. V. Kuničić: *Quae ratio inter scriptores de musica mediae aevi et philosophiam scolasticam existat* — Friburg 1924. doktorska disertacija.

»Muzička enciklopedija«

Dr. Hubert Pettan: »Povijest glazbe« skripta.

»Oeuvres de Saint Augustin« — Deselste, De Brouwer et Cie, 1947.

Henri Marrou: »Saint Augustin et l'augustinisme« 1959.

laže se državni ispit zrelosti pred čitavim nastavničkim zborom. Predsjedava izaslanik Ministarstva za nastavu i bogoštovlje, a prisustvuje i izaslanik biskupa u Regensburgu. Ispit obuhvaća slijedeće predmete: liturgiku, grgurovski koral, orgulje, vođenje zbora, sviranje partitura, pjevanje, povijest gradnje orgulja, metodiku obučavanja glasovira, povijest glazbe, nauku o oblicima, harmoniju, kontrapunkt, povijest instrumenata i nauku o instrumentima, flautu, a po izboru metodiku odgoja dječjačkog zbora, solo-pjevanje, kompoziciju, violinu ili čelo.

Od ovih predmeta neke ćemo pobliže prikazati. Liturgijsko sviranje na orguljama ima veće značenje od virtuosnog. Ispit iz liturgijskog sviranja na orguljama obuhvaća čitanje s lista, transponiranje, pratnju pjevanja, improvizirane pratnje, sviranje crkvenih pučkih popijevaka i grgurovskog korala s ritmičkim preludijem i postludijem, sviranje improviziranog korala. U virtuosnom sviranju na orguljama zahtijeva se reproduciranje barem jedne veće, tokom studija obrađene skladbe, iz vremena od Bacha do danas, zatim reproduciranje samostalno obrađenog djela iz područja orguljske glazbene literature.

U vođenju zbora treba obraditi sa zborom škole jedan grgurovski koral misnog proprija, jedno veće polifono djelo iz vremena klasične vokalne polifonije i jedno veće djelo današnjih skladatelja.

Partiture se sviraju u starim ključevima. Za ispit iz pjevanja zahtijeva se jedna koralna skladba, jedna solo-popijevka iz vremena Bacha, jedna iz vremena bečkih klasika i jedna moderna. Uz to se polaže metodika odgoja zbornog pjevanja i metodika odgoja glasova.

Za ispit iz glasovira treba znati jedan preludij i fugu od Bacha, jednu sonatu kojeg bečkog klasika, jedno veće romantično djelo, jednu veću modernu skladbu. Osim toga sviraju se jednostavnija djela, npr. pratnja popijevke s lista.

Za ispit iz nauke o harmoniji treba znati svirati generalbas. Kontrapunkt obuhvaća dva područja: vokalni i instrumentalni kontrapunkt.

Regensburška škola za crkvenu glazbu ima tri zgrade. U jednoj stanuju studenti, u drugoj studentice, a u trećoj su četvoro orgulje sa dva manuala i koncertna dvorana. Učionice su u prvoj zgradi. Svaki od studenata ima svoju sobu sa glasovinom.

Pjevački zbor ima u školi posebno značenje. U tjednom rasporedu postoji 7 sati za zorno i koralno pjevanje. K tome se pridodaju i sati za uvježbavanje koncerata i radio-emisija. Zbor je u posljednjih nekoliko godina davao koncerte u Švicarskoj, Austriji i dva puta u Italiji. U Njemačkoj često imaju koncertne turneje. Redovito nastupaju na bavarskom radiju, kod nedjeljnih misa i ko dduhovnih koncerata.

Regensburška škola za crkvenu glazbu odgaja buduće crkvene glazbenike i time unapređuje i narodnu kulturu i crkvenu glazbu, da svima bude na duhovnu korist. Gloria Dei et aedificatio fidelium.

1) Anton Walter: »Dr. Franz Witt, Gründer und erster Generalpräses des Cäcilienvereins, Ein Lebensbild«, Pustet, 1889. str. 65.

2) »Fliegende Blätter«, 1874, str. 70.

3) »Fliegende Blätter«, 1874, str. 89.

* dr Ferdinand Haberl sadašnji je direktor Škole za crkvenu glazbu u Regensburgu.